

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Филология факультеті
А.Байтұрсынұлы атындағы Қазақ тіл білімі кафедрасы

«Қазақ тілі (Академиялық жазылым)» пәні бойынша
қорытынды бақылау бағдарламасы
код К(R)Үа , ID 1106

«6B05204 Метеорология, 6B05205 География»
білім беру бағдарламалары
бакалавриат

Курс – 1
Семестр – 2
Кредит саны – 5

Алматы 2023

Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын Умирбеоқва Роза Қалдыбековна құрастырды.

Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы «6B05204 - Метеорология, 6B05205 - География» білім беру бағдарламалары негізінде әзірленді.

А. Байтұрсынұлы атындағы қазақ тіл білімі кафедрасының отырысында қаралып ұсынылды.
Хаттама № 1 04 «қыркүйек» 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі

А.Ж. Амиров

1. ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН) Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
<p>Аналитикалық мәтін әрекеттеріне байланысты студенттердің тілдік және прагматикалық ойлау дағдыларын қалыптастыру, тілдің экспрессивтік бірліктерін талдай білу және қарым-қатынас мақсаты мен шарттарына байланысты қажетті тілдік бірлікті сауатты таңдай білу.</p>	<p>1. Академиялық жазылым туралы түсінік қалыптастыру, ғылыми стильді басқа стильдерден ажырата алу.</p>	<p>1.1 Академиялық жанр (аңдатпа, реферат, аналитикалық шолу, сонымен қатар ғылыми зерттеулер) ерекшеліктерімен танысады</p>
		<p>1.2 Кәсіби ақпарат саласындағы мәтіннің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтай алады.</p>
	<p>2. Анықтамалық, арнаулы әдебиет мен компьютерлік желілердегі ақпаратты іздеуді меңгеру.</p>	<p>2.1. Қазақ тілінде әлеуметтік маңызы бар мәселелерді талқылауға қатыса алады;</p>
		<p>2.2. Өзінің жеке ниеттері мен қажеттіліктерін (тұрмыстық, оқу, әлеуметтік, мәдени, кәсіби бағдарлы) жүзеге асыра алады, оларды этикалық жағынан дұрыс, мағыналы толық, лексика-грамматикалық және прагматикалық тұрғыда жеткізе алады;</p>
		<p>2.3. Сұхбаттасушылардың іс-әрекеттеріне баға бере алады, өз көзқарасын білдіре алады, оны дәлелдей алады;</p>
		<p>3. Ғылыми, ғылыми-техникалық және ғылыми-көпшілік мәтіндерге стилистикалық талдау жүргізу</p>
		<p>3.2 Мәтінге семантикалық талдау жасап, ондағы түйін сөздерді ажырата біледі.</p>
		<p>3.3 Мәтіндегі стильдік және сөйлеу қателерін тауып, түзете алады.</p>
	<p>4. Қазіргі ақпараттық кеңістіктегі мәтіндерді аналитикалық өңдеудің мақсаттары мен міндеттерін анықтау</p>	<p>4.1 Ғылыми дәлелдемелерді қалай дәйектеуге болатынын түсінеді.</p>
		<p>4.2 Жазылым әрекеті бойынша қарапайым хат-хабар түрін жазудан бастап, тезис, аннотация, эссе түрлері, ақпараттық талдау, сараптамалық мақала, ғылыми мақала түрлерін жазу іскерлігін дамытады.</p>

		4.3 Ғылыми еңбектерге сілтеме беруде академиялық адалдық жауапкершілігін сезінеді.
	5. Кәсіби-мәдени сөйлеу негіздерін меңгеру	5.1 Қарым-қатынас мақсаты мен шарттарына байланысты қажетті бірлікті сауатты тандай біледі әрі пунктуациялық сауаттылығы артады 5.2 Тілдің экспрессивтік бірліктерін талдай біледі. 5.3 Ауызша және жазбаша сөйлеуді логикалық тұрғыдан дұрыс құрастырады.
Пререквизиттер	Қазақ (орыс) тілі	
Постреквизиттер	-	
Оқу ресурстары	<p>Негізгі әдебиет:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оспан Е. Академиялық жазылым негіздері: Оқу құралы. – Алматы: «Білік» баспасы, 2020. – 340 бет. 2. Оспанов Е.Т. Академиялық жазылым: шағын эссе мен шағын зерттеу жұмыстарын жазу. – Алматы, Лантар Трейд, 2019 ж. -165 б. 3. Оспан Е. Эссе және оның түрлері: Оқу құралы. – Алматы: «ОНОН» баспасы, 2022. – 120 бет. 4. Динаева Б.Б., Сапина С.М. Академиялық сауаттылықтың теориялық және практикалық негіздері. Оқу құралы. Толықтырылған 2-басылым / Б.Б.Динаева, С.М.Салина. - Нұр-Сұлтан, 2020. - 200 бет. <p>осымша әдебиет:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми зерттеу негіздері және академиялық жазылым: барлық білім беру бағдарламалары тобында оқитын студенттерге арналған оқу құралы / З.С.Советова. – Алматы: АЭЖБУ, 2022. – 200 б. 2. Позднякова Е. А. Авторское право: учебник и практикум для академ. бакалавриата: учебник для студ. вузов, обуч. по юрид. направл. и спец. / Е. А. Позднякова; Высш. шк. экономики, Нац. исслед. ун-т. - М. : Юрайт, 2015. - 230 с. <p>Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР Ғылым және білім министрінің бұйрығымен бекітілген жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті 2018 жылғы 31 қазандағы No 604 стандарты <p>Интернет-ресурстар</p> <p>www.tilalemi.kz www.emle.kz</p>	

Негізгі тақырыптар:

1. «Академиялық жазылымның басқа жазылым түрлерінен ерекшелігі
2. Академиялық жазылым және стиль түрлері
3. Академиялық жазылымның негізгі жанрлары
4. Академиялық жазылым үдерісі
5. Ғылыми деректер қоры, электронды каталогтер
6. Ғылыми зерттеудің әдіс-тәсілдері
7. Академиялық сауаттылық және тілдік норма
8. Эссе және оның түрлері

9. Академиялық мәтін: ғылыми мақала
10. Ғылыми мақала жазудағы «Әдебиетке шолу» бөлімі
11. Ғылыми мақала жазудағы талқылау мен нәтиже бөлімі
12. Дипломдық жоба жұмысының құрылымы (кіріспе, тақырып тандау)
13. Диплом жұмысын рәсімдеу

2. ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУ ТАПСЫРМАСЫН ОРЫНДАУ ЖӨНІНДЕГІ ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР, СТАНДАРТТЫ ЖАЗБАША OFFLINE

2.1. Емтихан формасы: Стандартты жазбаша offline. Платформа: Univer АЖ

2.2. Жазбаша емтиханның мақсаты: пәнді зерделеу кезінде меңгерілген оқу нәтижелерін, дағдылар мен құзыреттерді, өз ойларын жазбаша нысанда қисынды баяндай білуін, өз көзқарасын дәлелді дәлелдеуді көрсету.

2.3. Тапсырманы орындаудан күтілетін нәтижелер:

Жазбаша емтиханның бір билеті оқытылған курс бойынша оқу нәтижелерін анықтайтын және төменде сипатталған критерийлер бойынша бағаланатын 3 сұрақтан тұрады:

1-сұрақ - Курс теориясы мен тұжырымдамасын білу; баяндаудың қисындылығы. Курс мазмұнында баяндалатын теориялық ережелерді түсіну және мысалдармен растау.

2-сұрақ. Таңдаулы әдістеме мен технологияны жазбаша практикалық тапсырмаларға қолдану. Практикалық тапсырмада берілген негізгі мәселені ашу және шешу.

3-сұрақ - Ұсынылған практикалық тапсырмаға таңдалған әдістеменің қолданылуын бағалау және жазбаша сыни талдау. Жеке практикадан алынған нәтиженің негіздемесі.

2.4. Емтихан өткізу рәсімі.

2.4.1. Стандартты жазбаша offline емтихан бекітілген кестеге сәйкес өткізіледі.

2.4.2. Жазбаша offline емтихан басталғанға дейін 15 минут бұрын кезекші оқытушы білім алушылардың жеке куәлігі бойынша жеке басын тексеруді жүзеге асырады, білім алушыларды келу парағында көрсетілген отырғызу орындарына отырғызады.

2.4.3. Жазбаша offline емтиханға студент орнына басқа адам келген жағдайда кезекші оқытушы осы Қағидаларды бұзғаны туралы тиісті акт жасайды.

2.4.4. Кешіккен білім алушылар емтиханға жіберілмейді.

2.4.5. Емтихан кезінде кезекші оқытушы білім алушылардың бекітілген нұсқаулыққа сәйкес мінез-құлық ережелерін сақтауын бақылауды жүзеге асырады.

2.4.6. Емтиханға бөлінген уақыт аяқталғаннан кейін кезекші оқытушы:

1) емтихан жұмыстарын жинайды;

2) әр жұмысқа жұмыс жазудың аяқталу белгісін жауап парақтарында - X литерін қояды;

3) жауап парақтарымен бірге деканат маманына шифрлауға ұсынады.

2.4.7. Шифрлау үшін жұмыстарды ұсыну кешіктірілген жағдайда тиісті акт жасалады.

2.4.8. Емтиханда білім алушыларға өздерімен бірге шпаргалкаларды, ұялы телефондарды, смарт-сағаттарды және қосалқы ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізу үшін пайдаланылуы мүмкін басқа да техникалық және өзге де құралдарды пайдалануға тыйым салынады. Басқа білім алушылармен және бөгде адамдармен сөйлесуге, жауаптарға аты-жөнін немесе өзге де сәйкестендіру жазбаларын жазуға тыйым салынады.

2.4.9. Егер білім алушы емтиханға келіп, билет бойынша жауап беруден бас тартса, емтихан тапсыру «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.10. Дәлелді себеп болмаған жағдайда емтиханға келмеу «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.11. Білім алушы осы тармақтардың біреуін немесе бірнешеуін бұзған жағдайда емтихан жұмысын жою актісі (бұдан әрі - Акт) толтырылады, пән үшін «F» («қанағаттанарлықсыз») бағасы қойылады.

2.4.12. Емтиханда осы Ережені қайталап бұзғаны үшін білім алушы Әдеп жөніндегі факультет кеңесінің қарауына ұсынылады.

2.4.13. Пән бойынша қорытынды баға емтихан өткізілгеннен кейін 1 ай ішінде, оқушы

қашықтықтан білім беру технологияларын және/немесе емтиханда мінез-құлық ережелерін қолдана отырып қорытынды бақылау жүргізу үшін нұсқаулықтарды бұзғаны анықталған жағдайда: шпаргалкаларды, ұялы телефондарды пайдалану, келіссөздер жүргізу және т.б. Актіні толтыра отырып, бақылау бейнекамераларынан жазбалар негізінде жойылуы мүмкін. Актінің күші жойылуға және апелляцияға жатпайды.

2.4.14. Емтихандардағы барлық тәртіп бұзушылықтар білім алушының транскриптіне енгізіледі.

3. БАҒАЛАУ САЯСАТЫ

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: Қазақ тілі (академиялық жазылым)

Форма: Стандартты жазбаша офлайн

Платформа: Univer АЖ

№	Критерий/ балл	Дескрипторлар				
		Өте жақсы 90–100% (27-30 балл)	Жақсы 70–89% (21-26 балл)	Қанағаттанарлық 50–69% (15-20 балл)	Қанағаттанарлықсыз 25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
1 сұрақ 30 балл	Курс теориясы мен тұжырымдамаларын білу және түсіну	Сұрақтарға қажет жерде мысалдармен суреттелген толық жауаптар берілген. Жауаптар сауатты ғылыми тілде баяндалған, барлық терминдер мен ұғымдар дұрыс қолданылған және дұрыс ашылған.	Сұрақтарға тұтастай дұрыс жауаптар берілді, бірақ принципті емес жеке дәлсіздіктермен. Курстың барлық терминдері дұрыс қолданылмайды, жеке қате мәлімдемелер және презентацияның грамматикалық / стилистикалық қателіктері бар. Жауаптар мысалдармен дұрыс көрсетілмеген.	Сұрақтарға жауаптар үзінді сипатында болып, дұрыс тұжырымдар дұрыс емес тұжырымдармен аралас. Тақырыпты толық ашу үшін қажетті курстың мазмұндық блоктары қамтылмайды. Студент жалпы оқу курсының тақырыбына назар аударады, бірақ нақты мәселелерді ашуда қиындықтарға тап болады.	Жауаптар сұрақтардың мазмұнына сәйкес келмейді. Оқу курсы үшін сұрақтардағы негізгі ұғымдар қате түсіндіріледі.	Сұрақтарға жауаптар жоқ, студенттің оқу материалының қай немесе маңызды бөлігін білмеуі немесе түсінбеуі анықталғанда, Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
2 сұрақ 30 балл	Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Курстың технологиясы мен әдіснамасы білім алушыларды даярлау бағытының ерекшелігін ескере отырып, терең мағынада қолданылады; ғылыми ұғымдар қойылған тапсырмаға еркін қолданылады, содан кейін негізгі проблеманы логикалық және дәлелді түрде ашады;	Курстың әдіснамасы мен студенттің алған білімі әлсіз интеграцияланған және емтихан билетінде ұсынылған нақты практикалық тапсырмаларды шешуге бейімделген. Білім алушы жауаптары әлсіз құрылымдалған, жауапта маңызды емес нақты қателер бар, оларды өздігінен түзете алады;	Курстың құралдары үстірт қолданылады, мазмұны аз, жауапта нақты емес, презентация логикасы бұзылған, ұсынылған материалдың мағынасы жоқ, пәнаралық байланыстар туралы түсінік жоқ.	Пәннің маңызды бөлігін дұрыс қолданбайды, студент өз бетінше түзете алмайтын елеулі нақты қателіктер жібереді, емтихан мазмұны бойынша қосымша сұрақтардың көпшілігіне білім алушыға жауап беру қиынға соғады немесе дұрыс жауап бермейді.	Тапсырманы шешу және курсты түсіндіру үшін білімді қолдана алмай, жауап беру кезінде (бір сұраққа) 3-4-тен астам өрескел қателіктер жібереді, оны тіпті мұғалімнің көмегімен түзете алмайды; материалды толық игермеген.

№ 3 сұрақ 40 балл	Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Белгілі бір тақырып бойынша әдістер мен технологияларды интеграциялау, негіздеу және талдау, жауапты құрылымдау, емтихан билеті мәселесі бойынша қолданыстағы теориялардың, ғылыми мектептердің, бағыттардың 5 ережесін талдау қабілетінің болуы, жауаптар мысалдармен және көрнекі материалдармен, оның ішінде білім алушының өз тәжірибесінен суреттеледі; диалог жүргізу және ғылыми пікірталасқа түсу қабілетін көрсетеді.	Курстың әдістері мен технологияларын қолдануды интеграциялау және талдау, білімді жаңғырту кезінде елеусіз қателіктер жібере отырып, ғылыми ұғымдарды қолдану арқылы өз ойларын бекіту үшін көрнекі материалдарды қолдану; емтихан билеті сұрақтары бойынша қолданыстағы теориялардың, ғылыми мектептердің, бағыттардың 3-4 ережелерін талдау.	Курстың заңдылықтары мен принциптерінің үстіртін негіздемесі, оқу бағдарламасына сәйкес материалдың негізгі көлемін және жетекші сұрақтардың талабымен әлсіз қолдану; оны өз бетінше орындауда қиындықтар туындауы.	Курстың әдістері мен технологияларын қолданудың негізділігі мен талдауының болмауы, репродуктивті сипаттағы сұрақтарға жауап беру кезінде қиындықтың көрінісі.	Мысалдар келтірген кезде курс әдістерін қолдану қабілетінің болмауы; Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
----------------------	---	--	--	---	--	--

Қорытынды бағаны есептеу формуласы:

Қорытынды баға (ҚБ) = (% 1 +% 2 +% 3 +% 4 +% 5 +% 6)/К, мұнда % - критерий бойынша тапсырманың орындалу деңгейі, К - критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды балды есептеу мысалы

№	Балл Критерий	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100 %	70-89 %	50-69 %	25-49 %	0-24 %
1.	Критерий 1	100				
2.	Критерий 2		75			
3.	Критерий 3			60		
4.	Критерий 4				45	
5.	Критерий 5	100				
6.	Критерий 6				49	
	Қорытынды %	200	75	60	94	200+ 75 + 60 + 94 = 429 429 / 6 критери = 71,5 Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызды негізге ала отырып, бағалауды бағалау шкаласымен салыстыра аламыз.

72 балл бағалау шкаласына сәйкес «Жақсы» санатына сәйкес келетін 70 балдан 89 балға дейінгі ауқымда болады.

Осылайша, осы есептеу кезінде емтихан балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесіне сәйкес 72 «Жақсы» балға бағаланатын болады.

білім алушылардың оқу жетістіктерін оларды бағалау мен бағалаудың дәстүрлі шкаласына ауыстыра отырып есепке алу.

Оқытушы

Р.Умирбекова